IX. évfolyam. Budapest. 307. szám. Hétfő, 1877. november 26.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 6 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó-hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

Budapest, november 25.

A franczia Rochebonet-Welche kabinet alig mutatta be magát: meg is bukott. A kamara kijelentette, hogy ezzel a kormánynyal, mely a válságot csak roszszabbithatja, nem lép semmi féle viszonyba. — Épen 24 óráig élt e szép tisza-virág.

Ilyen csufot még nem igen vallott se miszterium, se valamely államhatalom feje. A vaskalapos Mac-Mahon elfogadván a kisebbség kormányának lemondását: körültekintette magát terjedelmes birodalmában. Összeszedte a legkonokabb monarchisták és ultramontánok kellő számu példányát, s beültette őket a bársonyszékekbe. Meg se melegedtek ezek alattuk, mikor Ferry beadja a napirendet, mikép „Tekintve, hogy a november 23-diki miniszterium, összeállitását és szervezését illetőleg, megtagadása a nemzet jogainak és a parliamenti jogoknak és a válságot, mely május 16-ika óta nehezedik az ügyekre, csak megrosszabbithatja, a kamara kijelenti, hogy e miniszteriummal nem léphet semmi viszonyba és napirendre tér". S szavazáskor e napirend 323 szóval 208 ellen elfogadtatik. — Ezzel a miniszterium a kamara többségére nézve megszünt létezni.

A köztársaságiak nem tréfálnak. Ennek a kabinetnek meg nem szavazzák a költségvetést; nem szavaznak meg semmit, csak az uti laput. Pedig a belügyminiszter, a kihiresztelt bürokrata ugyancsak fogadkozott, hogy őket „csak a becsületesség és hazaszeretet fogja vezetni." Erőt, egészséget, áldást, békességet és testi-lelki üdvösséget igért az államnak, az alkotmánynak s kérte a parlament jó indulatát szép könyörgő kiséretében, mint a Szent-György-napi muzsikus-banda brügőse, mikor a kalapját kitartja, hanem a köztársaságiaknak egyátalán nem kell abból a tiszteletből, ami egy ilyen, a parliamenten kivül összesepergetett colonia fogadkozik; nem enged egy tapodtat.

Nem is fog engedni.

Nagy többséggel szavazta le a kabinetet.

És most? Ez az egyetlen egy „átmeneti" ut volt a marschal előtt a lemondás vagy polgárháboru alternativája között. Mac-Mahon nem kell; politikája sem kell; de emberei sem kellenek. Legyen az bár akárki. A köztársaságiak nagy többségben vannak. A parlament köréből, a kisebbség kebeléből a kormányt nem jelölhette ki; megpróbálta hát e sakk-huzást. azt hitte: tán nem veszik észre a lólábat, de bizony felsült vele.

Nem a személyeknek: politikának szólt a parlament bizalmatlansági szavazata.

Csak az a kérdések kérdése, hogy mi fog ebből kerekedni? Mert, hogy a köztársaságiak el nem fogadnak a köztársaság matodorain kivül semmiféle kabinetet, az bizonyos. És Mac-Mahon vagy megy a pereputytyai után, vagy . . .

Ebben a probléma második nagy fele.

Banneville marquis külügyminiszter, a legismertebb. Volt bécsi nagykövet, ki sokat tapasztalt és sokat tudó diplomata. Képviselte volt Franeziaországot a vatikáni zsinaton is. Mondják, hogy III. Napoleon azzal bizta meg, hogy nagy pompát fejtsen ki, a mi érzékeny vagyoni veszteséget okozott neki, mert a császárság bukása után a hivatalos pompára költött pénzt vissza nem kaphatta.

Grimaudet de Rochebout elnök és hadügyminiszter eddig parancsnok volt Bordeauxban és a tábornagy kegyét akkor nyerte meg, mikor az elnök a várost meglátogatta. Életre való katona, és egészen világfi, szeretetre méltó, de eltökéllett jellemmel; a hadsereg legrégibb hadosztálytábornokainak egyike. Pártállása szerint monarchista és a katholikus ügynek védője.

Welche belügyminiszter lyoni, lillei és nancyi prefektus volt. Rendkivül erélyes bürokrata és monarchista. A köztársaság határozott és engesztelhetlen ellenfele.

Dutilleul pénzügyminiszter tavalyig hivatalnok volt a pénzügyminiszteriumban; 1876-ban megválasztották a képviselőházba, és ekkor kilépett az államszolgálatból. Az októberi választások alkalmával is föllépett, és pedig mint hivatalos jelölt, de nem szerencsésen.

Ozenne, kereskedelmi miniszter, Európa minden fővárosában jól ismert személyiség, mert ő kötötte meg Franeziaország valamennyi kereskedelmi szerződését, mindenütt ő járt el, s nagy capaczitásnak tartják. Hivatalos czime már a császárság alatt igazgató volt a külügyérség kereskedelmi politikai osztályában.

Le Pelletier igazságügyminiszter, eddig a párisi törvényszék tanácsosa s birói tisztviselő volt,

Emlékezet okáért megörökitjük a bukott miniszterekről szóló személyes adatokat.

A háboru.

Plevna elestének hire ép oly valótlannak bizonyult, mint azon multkori hir, mely a szerb és orosz hadsereg egyesülését jelentette. Mint számos előbbi alkalommal és tegnap mondtuk, mink legkevésbbé sem aggódunk Plevna eleste miatt; hanem ezzel még nem mondtuk azt, hogy a török hadviseléssel meg volnánk elégedve. A törökök állapota a harcztéren sokkal jobb, mint a háboru kitörésekor remélni mertük; a hadsereg létszáma az európai harcztéren nemcsak fölülmulta mindenkinek várakozását, hanem valóban oly magas, hogy már csak ennélfogva is képes megmérközni az orosz hadsereggel; a török katonák fegyverzete teljesen ki elégitő, s élelmezésök nem szenved hiányt, a hadsereg szelleme felköltötte a világ bámulatát, vitézsége példás, vezérei kitünőek, — és ennyi jó föltétel mellett mi az eredmény? Az, hogy az ellenség még mindig Bolgárországban van, s ez még hagyján! de bántatlanul, oly nyugton van ott, hogy saját hazájában is alig lehet különben. Komoly hadmüveletről már régóta szó sincs, s ha hébe-hóban kémszemlék nem volnának, semmi sem mutatna arra, hogy háboru van.

Valóban nem lehet elgondolni, mi czél lebeg a törökök szemei előtt a jelenlegi háboruban; mert ugy látszik, mintha ők nem is szándékoznának az ellenséget kiverni területükről, s mióta Mehemed Ali eltávozott a főhadseregtől, ugy látszik, mintha török részen arra határozták volna magukat, hogy csak az oroszok eshetőleges támadásait fogják visszaverni, egyébként pedig édes tétlenséggel töltendik az időt, illetőleg, hogyha lehet, átaluszszák a telet.

Pedig mennyi mindent vártunk és reméltünk a törököktől, — és hiába. Midőn Szulejmant, a vakmerő és vitéz montenegrói és sipkaszorosi hőst kinevezték a főhaderő parancsnokává, azt hittük, hogy a legmegfeszitettebb erély ideje következett be, hogy ő mint bosszuló angyal, mint nemesis jelenik meg a Lom partján, s minden teketóriát mellőzve ráveti magát az orosz trónörökösnek Mehemed Ali által puhára vert seregére s ezt elmázolja, vagy legalább is áttör rajta s meg sem áll Sisztováig vagy Plevnáig. És épen ellenkezőleg történt. Szulejman védelmi állást foglalt és abban van ma is, sőt mint egy távirat jelentette, az idénre befejezettnek nyilvánitotta a hadmüveleteket.

Midőn az orosz gárdahadtestek egymás után érkeztek a harcztérre, s világos volt mindenki előtt, hogy az oroszok képesek lesznek Plevnát legalább is teljes ostromzár alá venni; midőn Totleben tábornoknak az ostromló hadsereghez történt megérkezése nyilvánvalóvá tette, hogy az oroszok most még a főherczegi tekintély megsértése árán is mindent elkövetnek, kitüzött czéljaik elérése végett; jólehet mindez nem titokban, hanem az egész világ tudomásával történt, török részről semminemü megfelelő intézkedést nem tettek; nem siettek segélycsapatokat gyüjteni, hanem rettentő nyugalommal várták az eseményeket, s engedték Sefket pasát csekély hadseregével a szofiai uton föl és alá futkározni, mig hadserege, mely együttvéve sem volt kellő nagyságu, a számos megtámadott pont védelmében megoszlott és — elfogyott.

Tudjuk, hogy egy védelmi háboruban, minőt a törökök viselnek, egészen más eljárás kivántatik, mint a támadóban, de a védelmi háboruban sem szabad teljes tétlenségben várni az ellenség támadását, midőn ez az országnak már oly nagy részét tartja birtokában; erélynek, éberségnek és az erők lehető legnagyobb és mielőbbi kifejtésének a védelmi háboruban is főszerepet kell vinniök, s ezt pedig a törököknél nem tapasztaljuk. Még védelmi háboruban sem elég az ellenséget csak megverni, hanem kiverni kell azt; ehhez pedig nem passivitás, hanem activitás kivántatik, — s erre, mint a tények mutatják, csak most kezdenek gondolni a törökök, csak most, midőn már roppant erőfeszitéssel lehet elérni azt, a mit azelőtt játszva megtehettek volna.

Ezeknél fogva tehát, daczára, hogy a törökök helyzetét nem aggasztónak, hanem reményteljesnek mondjuk; helyzetökkel — mert az sokkal jobb is lehetne — mégsem vagyunk megelégedve.

Hisszük azonban, hogy a kelleténél később tett intézkedés, Mehemed Alinak Plevna fölmentését czélzó megbizatása rövid idő alatt megtermi az óhajtott gyümölcsöket; Plevnánál kivivandott siker hatalmas lánggá szitandja a mécsként pislogó erélyt s a dicsőséggel párosult haszon uj tettekre fogja ösztönözni a török ügyeknek a világ tetszészaja által aluszékonyságukból fölvert intézőit.

* **Zimniczából** irják a „Pol. Corr."-nek nov. 19-ről: Orosz csapatszállitmányok még mindig tömegesen érkeznek Bolgárországba. Az aránylag leggyengébb forgalmu átkelési napon is átmegy a Dunán 1000—1500 ember, s igy megy már szeptember 1-je óta mindennap. Az oroszok most egy uj hidat épitenek Vardim szigetnél, és pedig nagyobbára vasrészekből, azt remélik, hogy e hid ellent fog állhatni a jégzajlásnak. Szakértők vélekedése szerint azonban ez alig lesz lehetséges. Az orosz hadvezérletnek mindenesetre el kell készülve lenni arra, hogy egy pár hétig összeköttetés nélkül lesz a bal Dunaparttal, s ily eshetőségre a kellő rendszabályok már meg is tétettek. 40 év alatt 1835-től 1875-ig a Duna egyszer fagyott be novemberben, 19-szer deczemberben, 7-szer januárban, 5-ször februárban és 8-szor egyátalán nem fagyott be. Fenforog tehát az az eshetőség, hogy az összeköttetés máskép, mint a felső Duna jégjárása által nem szakittatik meg. Ez utóbbi azonban legfölebb nyolcz napig tart, mig az átalános jégjárás sokkal hoszszabb időre terjed, s sokkal több veszélylyel van egybekötve. A folyó decz. közepe előtt mindenesetre nem fagy be, akkor azonban, ha egyszer befagyott, a legnehézebb lövegek is átszállithatók rajta.

A költségvetés tárgyalása.

— A pénzügyi bizottságból. —

— nov. 25.

A képviselőház pénzügyi bizottsága mai ülésében tárgyalás alá vette a kereskedelmi miniszterium költségvetését.

A központi kiadásoknál Wahrmann előadó helyesli, hogy a számtanácsosok száma apasztatott, megsz vazandónak tartja a számvevőségi gyakornokok fizetésének 300 frtról 400 frtra emelését, de a segédhivatali igazgatóknál a ház tavalyi határozatának megfelelően 500 frtot most is törölhetni javasol.

Trefort min. hivatkozik az illető egyének nagy elfoglaltságára s arra, hogy hason állásu egyének más miniszteriumban nagyobb fizetéssel vannak dijazva. Kéri az előirányzat változatlan megszavazását. A bizottság az előadó inditványa értelmében az 500 frtot törli. A bizottság a számvevőség tervezett átalakitásáról most nem nyilatkozik s azt egyszerüen tudomásul veszi.

Hegedüs inditványára a bizottság általános jelentésébe felveendőnek határozza azt, hogy a kormány a mostani drága szállás bérletek helyett gondoskodjék a miniszterium végleges elhelyezéséről.

Az ipar és kereskedelmi czélok előirányzatánál Wahrmann előadó a tavalyi összeg megszavazása ellen nem tesz kifogást, de azt nem helyesli, hogy a költségvetésben részletesen megmondassék, hogy ebből a kassai szövészeti s a sepsi-szt.-györgyi fonászati tanmühely felügyelőjének adik fizetés, mert nem szeretné, hogy ezekből állandó tiszti fizetések legyenek.

Hegedüs a felvidéki selyemtenyésztő társulat iránt intéz kérdést a miniszterhez.

Trefort miniszter válaszolja, hogy ez magánvállalat, a mely nem függ össze a kassai szövészeti tanmühelylyel. A bizottság az előadó inditványa értelmében megszavazza az előirányzatot.

A szabadalmak kezelésére felvett 2100 forintnyi uj tételt Wahrmann előadó nem tartja megszavazhatónak, s a szabadalmi dijak bevétel tételét is törlendőnek tartja, mert az annak alapján képező vám és kereskedelmi szerződés nálunk még nem törvény. A bizottság törli a szabadalmi dijak bevételi és kiadási előirányzatát.

A gazdaság különböző ágainak emelésére előirányzott 50,000 frtnál Wahrmann előadó megjegyzi, hogy az ily segélyezésben egy-egy vállalat csak pár évig gyámolitandó, s azután ha életképessé tétettek a vállalatok, a segélyezésben más vállalatok részesitendők.

Trefort miniszter megjegyzi, hogy a kormány ugy jár el s a segélyezéseket csak évenként adja meg.

Zsedényi és Csengeri is azt hangsulyozzák, hogy a vállalatokat csak addig kell segélyezni, mig vagy életképesekké lesznek, vagy bebizonyul életképtelenségök s a személyes dijazások nem szeresitendők, hanem az év folytán tett szolgálatokért utólag adandók ki.

Somssich annyival inkább helyesli ezt, mert csak is igy lehet elérni azt, hogy az ország minden vidéke részesüljön ily támogatásban.

Helfy a biharmegyei gazdasági egylet titkárának az állam részéről adott 400 frtot s az orsz. gazdasági egylet közlönyének segélyezését már most törlendőnek tartja.

Wahrmann előadó megjegyzi, hogy a bizottság nem egyes tételekre, hanem átalányban szavazza meg az összeget; annyi azonban már most kimondandó lenne, hogy a miniszter nélkülözhetlenebb czélokat segélyezzen.

Hegedüs ugyanily értelemben nyilatkozik s maga több tételt sorol fel — főleg a tankönyvek iróinak segélyezését s a könyvek megvásárlását — melyekben jelentékeny összegek nem a legczélszerübben adattak ki.

Kenessey m. tanácsos megjegyzi, hogy a segélyezett tankönyvek nagy hézagot pótolnak, s csak e segélyezés utján érhetjük el, hogy minden szakban meglegyenek a szükséges tankönyveink.

Simonyi E. szeretné, ha kimutatnák, minő eredménye volt az ily segélyezéseknek, p. o. haltenyészet, és a selyemtenyésztés segélyzésének. A szükséges tankönyvek segélyezését nem ellenzi, de azt nem tartja indokoltnak, hogy egymással versenyző időszaki lapok segélyeztessenek.

Trefort miniszter hajlandó jövőre a segélyzések eredményéről ily előterjesztést tenni.

Csengeri helyesli és óhajtja azt, hogy ily előterjesztés tétessék. 50.000 frt nem sok a gazdaság különböző ágainak emelésére, csak az a kérdés, miként használhatók fel ez összegek. A tankönyvek kiadásának segélyzését helyesli, de e segélyezés arányában megkövetelhetni azt, hogy az illető munkák olcsóbban jussanak a közönség kezébe. Ez alkalmazandó volna a lapok segélyezésénél is: mire nézve a szóló megjegyzi, hogy ne egymással versenyző hat lap segélyeztessék, hanem a legjobbat válaszsza ki a miniszter. A fatenyésztésére nézve legtöbb eredményt várna szóló attól, hogy az illető összeg egy része, mint jutalom adatnék ki annak, ki a fötenyésztés körül az országban legtöbb sikert mutat fel. A vándortanitókat nem csak az ország egyes vidékein, hanem felváltva különböző vidéken kellene alkalmazni

Somssich ugyanily értelmü nyilatkozata után a bizottság megszavazza az előirányzatot annak kifejezésével, hogy a miniszter az eredményről tegyen jelentést s a lehetőségig mellőzve a személyes dijak állandósitását a segélyezésnél pedig tekintettel legyen az ország különböző részeire.

A gazdasági tanintézetnek a mult évivel megelőző előirányzatát a bizottság változatlanul megszavazza.

Az állami lótenyész-intézeteknél Wahrmann előadó megjegyzi, hogy az előirányzat most sem felel meg a zárszámadási eredményeknek. 1876-ban a kiadás 165,000 frttal több, a bevétel 496,000 frttal kevesebb volt az előirányzatnál. Az eddigi kezelési kimutatások szerint az idén sem kedvezőbb az eredmény, a kiadás az idén is mintegy 150,000 frttal nagyobb lesz, a bevétel pedig a mult év végén felhalmozott nagy anyagmennyiség daczára sem fogja meghaladni az előirányzatot. Akkor midőn az állam évenként másfél milliót ad ki lótenyész-intézetekre, legalább azt meglehet követelni, hogy a megszavazott kiadásokat oly nagy összeggel ne haladják tul.

Kozma m. tanácsos előadja, hogy a jelentékeny tulkiadásnak oka az volt, hogy 3000 holdnak bérbeadása nem sikerült, 1000 holdat visszakellett venni a bérlőtől, ki kötelezettségeinek nem tudott megfelelni, a Schvarez-féle gulyából 8000 frtra marha vásároltatott, 3000 frtra sertés vétetett, és 14,000 frttal nagyobb lett az adó.

Zsedényi az ily tulkiadásokat semmi esetre sem tartja megengedhetőnek.

Kerkápoly szerint az előirányzat nagy tullépése onnan eredt, hogy a bevételi eredmények messze s mögötte maradtak a praeliminarénak, s ezt realisabb alapon kell megállapitani.

AZ „EGYETÉRTÉS" TÁRCZÁJA.

A KÖSZÖRÜS.

— Történeti regény. —

Irta **CHAVETTE JENŐ.**

Forditotta **Hentaller Lajos.**

ELSŐ RÉSZ. — MÁSODIK KÖTET.

— 47-ik folytatás. —

„Ezen szörnyek, kik koronként nemzeti viseletben jelennek meg, egész Franeziaországban el vannak terjedve, s nőket, gyermekeket és agg férfiakat égő parázszsal telt serpenyő fölé függeszteneк, hol a legnagyobb kinok között mulnak ki a szerencsétlenek. Kevésbbé a rablási vágy ösztönzi ez embereket, mint pokoli kegyetlenségök kielégitése."

Közöljük még Simeon válaszát, melyet az ötszázak tanácsában Dumolardnek adott azon inditványára, hogy e banditákat csak is fogsággal büntessék.

„Rabolnak, fosztogatnak mindenkit, ki kezökügyébe esik; kapzsiságuk nem ismer határt. A családi tüzhelyeken, hol biztonságban vélnek lenni a szerencsétlenek, máglyákat raknak, s a legkinosabb tüzhalálra itélik a család apát, fiát, leányát, s a legborzasztóbban lassan kinozzák, hogy kicsikarják vallomásokat a rejtekhelyekre nézve, hol pénzt, vagy egyéb kincset remélnek találni.

Ilyenek voltak a viszonyok Franeziaországban!

Ilyen volt a helyzet Párisban!

És e vérengések, éhhalál, általános pusztulás közben a directorium nemzeti ünnepélyeket s nyilvános kivilágitásokat rendezett.

Minden ujdonságot Frascattinál lehetett legelőször megtudni. A mi napközben Párisban történt, az itt éjfélkor meg lett vitatva. Az idegenek, mihelyest az uti port leverték csizmájukról, szintén ide siettek.

Az Abbé is itt szokott értekezni ügynökeivel; kileste ellenségei titkait; szellemdusan élczelt, s ha lehetett ujonczokat toborzott.

Még folyton Surcot kincséről álmodozva, melyre bizton számitott, s most már félt, hogy kisiklik körmei közül; lehorgasztott fővel ment fel a széles lépcsőn.

Valaki feltartóztatta, s kiálltá:

— Lám! Thomassin ur! ön tehát ujra itt van Párisban?

Az Abbé felpillantott, de a meglepetés következtében arczának egy izma sem rándult meg. Az emberben, ki elállta utját, rögtön felismerte a puskamüvest.

Munkás ruhában, kezeibeu szerszámaival távozott ez, miután a kivilágitás előkészületeit befejezték, melynél szintén közremüködött. Midőn látta, hogy a vélt földmives nem válaszol, folytatá:

— Talán már nem is emlékszik reám Thomassin ur? Daczára ennek, még folyton nálam van ama bizonyos tárgy, mit reám bizott, midőn a Tranquillité szállodában mondá, hogy kénytelen rögtön távozni Párisból.

Montesquiou ur oly szemmel tekintett Chevalierre, mint midőn valaki nem érti, hogy mit beszélnek.

— Azt hiszem ön téved kedves barátom; viszonzá mély vontatott hangon.

— Ah! ez mégis különös, kiáltá a munkás. Dicsekedhetik vele, hogy nagyon hasonlit arra az emberre, a kit én ismerek!

— Valóban?

— Igen, — most azonban, hogy jobban szemügyre veszem, látom, hogy ön nem oly piros mint ismerősöm. Engedelmet kérek tehát polgár, hogy feltartóztattam.

Mialatt Chevalier ezeket mondta, helyet adott az Abbénak.

— Valóban sajnálom, mondá ujra, hogy feltartóztattam.

— Nem baj kedves barátom; viszonzá, folytatva utját.

Mialatt felfelé haladt, nyugodtan mormogá:

— Szegény ficzkó, nagyon is lelkiismeretes, és mint Caujol gróf megjósolta ez fogja vesztét okozni.

— Midőn az első terembe lépett, egy mosolygó szőke nő jött vele szemközt, kit körülbelől egy harmincz éves fiatal ember kisért.

— Már mégysz bájos Pousettem? mondá ez. Haza kisérjelek?

— Csak az ajtóig; ezzel is meg leszek elégedve.

— Igen, de melyik ajtóig?

— A kapuajtóig.

— S miért nem a szobaajtóig.

— Mert valaki már vár reám.

— És ő elbocsájtott téged ide szépem?

— Oh! képzelheted, hogy nem fogom neked megmondani. A szinházból rögtön ide siettem. Girondét képét akartam látni, mert társnőim igen sokat beszéltek róla. Megláttam, most tehát mehetek.

— Tehát szivecskédben egy parányi hely sincs számomra?

— Nincs, szegény Saint Rejeaut; szivemben csak egy lakó részére van hely.

Ezzel Pousette oly sebesen szaladt le a lépcsőn, mintha az elmulasztott időt akarná helyrepótolni.

Az Abbé, a két fiatal beszédjét önkéntelenül hallgatta ki, s ép tovább akart menni, midőn a Saint-Rejeaut név ütötte meg fülét.

Határozott arczvonások, merész tekintetü szemek, s erőteljes testalkat jellemezték a férfiut, kit most Montesquiou ur szemügyre vett.

— O! ó! valóban ez oly ember, minőnek leirták előttem.

Midőn látta, hogy dominóban van, mit csak azok szoktak viselni, kik titkos játékszobába járnak, hozzá tevé:

— És játékos is! Ha vesztene a zöld asztalnál, e ficzkó képes lenne mindenre, csakhogy eléghetetlen nyerjen.

Folytatá utját a többi termekbe, s tekintete valakit keresni látszott. Nem sokára ugy látszik észrevette, s ez azon férfiu volt, kit mi már régebben ismerünk.

Egy kis kör közepén állt e férfiu, és annélkül, hogy megszólalt volna, hallgatta a százféle pletykát. A kör fénypontja Bonaparte Paula volt, Leclerc tábornok neje.

— Nem lenne oly szives Fouche polgár nehány pillanatra meghallgatni? kérdé őt az Abbé.

Fouché a beszélőt fénytelen szemeivel végignézte, s miután reáismert, anélkül, hogy válaszolt volna, ott hagyta a társaságot, melynél volt, nehogy beszédjökre figyelhessen valaki, s a terem legelhagyottabb részében helyet foglalt.

Montesquiou ur követte.

— Ön valakinek azt mondta, hogy velem beszélni óhajt? kezdé az Abbé.

Fouché meglepetést tettetett, s a folytatást látszott várni. A másik megértette e néma kérdést.

— Én Montesquiou Abbé vagyok.

E név hallatára sem változott meg a hajdan rettegett convent-tag arczának egy izma sem, és sajátságos lágy hangjával folytatá:

— Igaz, hogy mondtam ezt, hanem már igen régen. S ha nem találkozhattam önnel, nem én vagyok oka, hanem ön, mert nem birtam feltalálni, mert az, kihez fordultam, gondolom Beralec, azt állitá, hogy nem ismeri önt.

— Beralec? kérdé meglepetve az Abbé, miután neki Fouché üzenetét Caujol gróf adta át, azt pedig nem tudta, hogy Péter azon időben baratja neve alatt szerepelt.

— Igen Beralec viszonzá Fouché. Annyival inkább emlékszem e névre, mert megjegyeztem magamnak a fiatal embert, ki igen nehézkes a képletes beszédmód megértése iránt.

— Azon időben nem voltam Franeziaországban, mondá az Abbé.

— Ezt mondta a fiatal ember is, azonban daczára ennek, ön igen sokáig gondolkodott, hogy felkeressen-e engem.

Montesquiou ur megértette, hogy talán már el is késett. Midőn Fouché saját magát felajánlotta, bizonyára olcsón meglehetett volna vásárolni. Most talán más megelőzte.

— Az idő néha arra szolgál, hogy a szándék megszilárduljon.

— Igen, viszonzá a hajdani convent tag, de az idő mulik is, és a viszonyok változhatnak; s különféle események fejlődhetnek.

— Mint például Egyptom megháditása Napoleon tábornok által. Ereje, mindig növekvő dicsősége, önérzetes magatartása. Nemde Fouché polgár mindez a háborzást gyors elhatározássá változtathatta? — szólt az Abbé vontatva, mialatt jól Fouché arczába tekintett.

— Igen, ilynemü tények képesek a mérleget annyira megbillenteni, hogy a kellő mélységre alászállnak és akkor az ember ösztönözve érzi magát megkisérleni ugyanoda ugrani.

— De ez csak a kisérlet ugy-e bár?

— Ej a kisérlet néha jól sikerül, különösen, ha az események oly gyorsan és oly meggyőző erővel követik egymást, hogy mintegy egymásnak látszanak kiálltani: Ez a nyertes fél.

— Tehát az egyptomi események oly meggyőző erejüek ön előtt, melyek a tábornok iránt kedvező véleményt alkotnak? — kérdé az Abbé.

— Csoda az? Én épen rendkivül rokonszenvezem a szerencse fiával; — szólt Fouché finom mosolylyal.

— Hisz ez igen bölcs gondolat.

— Nemde?

— Ugy bizony; és ha holnap értesül, hogy az eddig a sors által annyira kegyelt tábornokot elhagyta szerencse csillaga, és nem halad előbbre a fényes nap mosolygós sugarai mellett, más irányt vennének-e akkor önnél hajlamai?

Fouché élesen vizsgálta Montesquiou-t.

— Talán rosz hirt hallott — kérdé gyorsan.

— Rosz? miért rosz? Valamely hir soh' sem lehet minden részre rosz.

Ezzel az Abbé ama csoportra mutatott; ho Bonaparte Paulina beszédességét kifejté és folytatá,

— Oly hir, mely amazoknak ott rosznak tetszenek, véletlenül ép nekem kedvező volna . . . és önnek is Fouché polgár, ha a mérleg ingását észrevéve, gyorsan határozza és a másik tányérba vetné érdekeit.

— De hát mit hallott?

— Mi czélból mondjam meg? Lássa ott van egy férfi a hadseregből, az jobban elmondhatja önnek mint én — mondá Montesquiou, mialatt egy fiatal tisztre mutatott, ki ép a terembe lépett.

Kicsiny, beteges, mogorva tekintetü, mintegy huszonhét éves lehetett a fiatal tiszt, kire az Abbé Fouché figyelmét irányozta. E tiszt Leclerc tábornok volt, Bonaparte Paulina férje.

(Folytatása következik.)

Tisza min. elnök megjegyzi, hogy a gazdasági bevételekben az utóbbi években, nem tekintve a folyó évit, nem lehetett oly mérsékelt praeliminarét csinálni, a melynek jelentékenyen mögötte ne maradt volna az eredmény. A mai viszonyok közt alig lévén lehetséges a szarvasmarha tenyésztés nagyobb fejlesztése, indikálva van az, hogy nagyobb gond forditassék a lótenyésztésre.

Helfy megjegyzi, hogy az ország vesztébe rohan, ha a miniszterek évenként ily nagy tulkiadásokat tesznek, s a többség mindig helybenhagyja azokat.

Horváth Lajos a tulkiadások indokolását a zárszámadások tárgyalásánál tartja szükségesnek, ott lesz kimutatandó az, vajjon indokoltak-e vagy nem a történt tulkiadások.

Zsedényi és Wahrmann előadók hivatkoznak arra, hogy a jelen előirányzat nem vette figyelembe a háznak a fokozatos reductióra vonatkozó határozatát s a bizottságnak erre nézve mindenesetre nyilatkoznia kell; hogy a határozata nem teljesittetett, indokát csak abban lelheti, hogy a kereskedelmi tárcza végleg betöltve nincs.

Trefort miniszter megjegyzi, hogy ennek daczára is megtörtént volna a reductió kezdeményezése, de a kormány még nem tartotta az időt elérkezettnek erre nézve.

Pulszky attól tart, hogy ha a mai időt nem tekintik arra alkalmasnak, soha sem fog annak az ideje elérkezni.

Kerkapoly óhajtaná, ha indokoltatnék az, hogy miért nem érkezett még erre el az idő.

Tisza min. elnök nem fogadhatná el az előadó indokát, mert átmeneti kezelés mellett is végrehajtható valamely fennálló határozat, ha az idő annak végrehajtására alkalmas. A reductió tovább vitelét rövid időre tüzni ki s annak határidejét pontosan megkötni lehetetlen, mert azon helyzet megteremtése, melyben a reductió kár nélkül történhetik nem a kormánytól függ. Azon terv létesitése, hogy a tenyészanyag egy része magán tulajdonba menjen át, ma, a lókiviteli tilalom következtében is nehezebb lenne s a bizottság e körülményt sem hagyhatja figyelmen kivül.

Kozma min. tanácsos megjegyzi, hogy már 1874-ben a tenyészanyag redukáltatott. A miniszterium következetesen tovább akart menni e tekintetben, de magánosok az anyag átvételére nem jelentkeztek s e becses anyagot nem lehetett egyszerüen elpazarolni, s azon években, midőn a gazdaközönségnek alig volt egyéb jövedelme, még e forrást is bedugni.

Simonyi E. azt látja, hogy a mostani kezelés mellett nem takaritanak itt semmit meg, bár meg vannak a jövedelmezőség minden feltételei, a czél körülirásával s a szükséges biztositékok mellett bérbeadandónak tartja az egész üzletet.

Kozma n. tanácsos hiszi, hogy akadna elég vállalkozó, de azt lehetetlen volna garantirozni, hogy az országnak e megfizethetlen anyaga veszendőbe ne menjen.

A bizottság kimondja, hogy miután a miniszterium indokolta, hogy reductiót még eddig eszközölni lehetetlen volt az előirányzatot az eddigi alapon veszi tárgyalás alá.

Ezzel az ülés eloszlott.

UJDONSÁGOK.

— Conlegnert nyugalmazott müegyetemi tanárt tegnap igen szép kitüntetés érte, volt pályatársai tiszteletük jeléül arczképeikkel telt csinos, valóban remek albummal lepték meg. Az ősz tanár a volt pályatársai részéről tapasztalt e gyöngéd figyelmet meghatottan köszönte meg.

— Harta nagyközsége választó polgárai — irják nekünk — Galle Elek ev. s. lelkész és Schmidt József jegyzőt választották megyei bizottsági tagokul.

— A magyar földhitelintézet felügyelő bizottságának elnöki tisztjét az intézet megalapitása óta, 13 éven át gróf Károlyi György viselte. Mivel pedig a gróf elhunyt, e tisztség üresedésbe jött. Az alelnök: báró Wenckheim Béla ma délelőtt 10 órára hitta egybe elnökválasztásra a felügyelő bizottság tagjait, kik igen számosan jelentek meg. Elnökké egyhangulag b. Wenckheim Bélát, alelnökké az ő helyébe pedig Szlávy Józsefet választották. A felügyelő bizottságot egy taggal kiegésziteni a legközelebb egybehivandó rendes gyülés lesz hivatva.

— A „terézvárosi klub" (VI. ker., sugár-ut 35. szám) f. évi deczember hó 1-én hangversenynyel egybekötött tánczestélyt rendez. A hangverseny kezdete pent 8 órakor este. Vendégjegyek 2 frtért csakis tagok által a klub helyiségében válthatók.

— Vasuti sinek eltávolitása. A császári királyi osztr. államvaspálya társaságnak a főv. tanács abbeli kérelmét, miszerint a vasuti vágánynak a Dunához vezető részét a Clotild utczából a várostól messzebb eső utczába tétessék át, pártolólag terjesztette a közgyülés elé. Felkéri egyuttal a társaságot, hogy miután a Clotild utczának macadamszerü burkoltatása a közel jövőben eszközöltetni fog a sinek eltávolitása iránt mielőbb intézkedjék.

— A telephonnal a kereskedelmi miniszteriumban legközelebb kisérletet fognak tenni, és ha sikerül, alkalmazzák.

— A „Keleten" müködő magyarországi harmadfoku Jánosrendi nagy páholy ma tartotta évi nagygyülését megfelelőleg diszitett helyiségében. A nagymester-helyettes 11 órakor nyitotta meg az ékesitett nagy páholyt és a különféle bel és külföldi páholyok képviselőit üdvözölte. Képviselve voltak a Franczia, Angol-, Olasz-, Török-, Dán és Oroszország páholyai és a következő belföldi páholyoktól: a „Három fehér liliom", a „Testvérülés", a „Honszeretet", a „szt. István", a „Széchenyi," az „Árpád", a „Régi hivek". a „Petőfi, a „Humanitás", a „Brüderlichkeit" a „Haladás", a „Concordia", a „Nächstenliebe," a „Galilei", a „Hallgatagság," a „Zukunft", a „Socrates", a „Kölcsey", az „Eintracht", a „László", a „Király" a „Tisza", a „Freundschaft és „Columbus", a „Három oszlop" és a helybeli nagy Orient páholyok képviselői. Az elnök élénk beszéddel üdvözölte a gyülést, mire az évi jelentés felolvastatott. A jelentés és kimutatások rendben találtattak és a gyülés megelégedését és tetszését nyilvánitá e felett. Következett a nagymester megválasztása; egy öt tagu bizottság kiküldetett a nagymester jelölt szándékának kitudására, mely kedvezően hangzott és igy Pulszky Ferencz ünnepélyesen fogadtatott. A nagymester helyettes több testvér nevében kérte fel az uj nagymestert, hogy a tisztséget fogadja el ismét, Pulszky meghatva köszönte meg a bizalmat és a tisztséget elfogadta. Az ünnepély a testvérek egyikének szép magyar dicsbeszédével végződött. Ezek megtörténtével vig társas ebéd folyt. 90 testvér vett ezen részt, és a pohárköszöntések a jó kedvet még emelték. Az első toaszt a király és királyi család egészségére mondatott Pulszky részéről; a nagymester helyettes az ujonnan választott nagymesterre emelte poharát, kiben oly testvért birnak, ki nem csak szükebb határainkban, de az egész világban nevezetes, jó hirrel bir, és a szabadkőmüvesség ügye általa nagyban előmozdittatik. Egy testvér a nagymester helyettes érdemeit emelte ki, nagy éljenzéssel részesittetett beszéde. Még több toaszt mondatott el, nagyobbrészt a szabadkőmüves nemes elvei és czéljainak emlitése mellett. A külföldi és vidéki vendégekről is megemlékezett a nagymester helyettes, kik viszont dicsérték a baráti és testvéri résztvétet, melylyel e páholyban találkoztak. 5 óra után a testvérek elszélyedtek — 8 óra tájban ismét ugyanott gyülekeztek.

— A menyasszony ágyvitelnél nem csak nálunk, de az ország minden részén azon rosz szokás uralg, hogy az ágyvivők rendesen — bort ebédelnek, vagy vacsorálnak, s ugy járják be az ágygyal a fél várost, irja a „Kecskemét." A mult hét utolsó napján egy ilyen „alkalom" hajtott a VII. tizedben valóságos eszeveszetten, s a midőn épen egy másik utczába fordult a kocsi, a kerék kiesett — s a fennülők a földre dobattuk, azok egyike oly szerencsétlenül esett, hogy rögtön meghalt. No de ebből az esetből sem igen sokan tanulnak, pedig azelőtt is volt már ilyen szerencsétlen eset.

— Szomoru esetnek voltak tanui ismét a váczi-uton járókelők. Egy főuri fogat, miután előbb néhány tétovázva lépdelgető teherkocsi által föltartóztattatott sebes futásában, sokalta dühösebben iramodott előre a sárga kabátu kocsis csapkodásai folytán s a legnagyobb szerencsétlenségére egy öreg asszonyt, ki mankójára támaszkodva alig-alig tipegett, elgázolt s rajta bár nem oly igen, de mégis érzékeny sérüléseket ejtett. Elmenekülését a nevezett eqnipage a tömeg bámészkodásának köszönheté.

— Korcsmai verekedés. Piller Mátyás már régóta ismert csavargó, egy a soroksári-utczában levő korcsmában — hosszas poharazás után — kötekedésével magára bőszitette Molnár és Kiss nevü barátjait, ennek eredménye előbb pofozódás, később az lett, hogy Piller fékvesztetten ragadt kezébe egy asztali kést, s mindkettőnek testén hatalmas szurásokat ejtett. — Folyt volna még hosszabb ideig is e vérengző csetepaté, ha Kiss és Molnár a vérvesztés miatt földre nem rogynak. Piller Mátyás elfogatott, s megfenyités miatt a törvényszéknek fog átadatni, a másik két áldozatnak pedig egyelőre a sz. Rókus kórháza adtak menhelyet.

— „Keresd az asszonyt." Izsó József, 22 éves, szőke, szakáltalan, bajusztalan, különben igen csinos fiatal ember, — foglalkozására nézve kocsis, tünt el e napokban a fővárosból, miután előbb Nagy Lidiát, a kinél lakáson volt meglopta. A szökevényt még szülővárosában, Monostor Apátiban is keresték, de nem tudtak nyomába akadni, a helyett azonban a rendőrség megleste a megszökött egyén Pesten tartózkodó kedvesét, Koczián Juliannát, a kinél a lopott tárgyak egy része meg is találtatott. Ezen a nyomon reménylik a tolvajt is fölfedezhetni.

— Balesetek és erőszakos halálesetek Budapesten 1876-ban. Az összes erőszakos halálesetek közül gyilkolás és agyonütés volt az 1876-ik évben 6 eset, tehát 1875-höz képest 8 esettel kevesebb. — Az öngyilkosok hivatalosan ismert száma ez évben 125, (105 férfi, 20) 1875-höz képest midőn 76 férfi és 27 nő lett öngyilkossá, 22-vel több. Az öngyilkosság módjára nézve ez évben a férfiakból a legtöbb, u. m. 44 a kötelet választotta, mig előbbi években inkább a golyót, a nők közül a legtöbb ugy ez évben mint azelőtt méreghez nyult. Az önmérgezés legtöbb esetben villanynyal történik, ez évben is a 17 férfi közül 5-nél, a 12 nő közül 7 nél. Egyéb mérgezési esetekben kétszer széngőz, egyszer opium, egyszer morfium, légsav és kénsav szerepelt. A 125 öngyilkos közül ez évben feltünően sok tartozott a müveltebb és az iparos osztályokhoz. Mig 1874-ben a 100 öngyilkos közül a jobb osztályuakból 7—8, az iparos osztályból is csak néhányat találtunk: ez évben már volt a 125 öngyilkos közt 8 hivatalnok, 4 magánzó, 3 ügyvéd, 8 kereskedő, egy-egy nyelvmester, zongoramester, festész, nyugalmazott tanitó, egy-egy jogi, bölcsészeti és gyógyszerész tanuló, egy katonatiszt, továbbá nem kevesebb mint 20 iparos (köztük 2 szabó, 3 czipész) aztán 7 majoros kertész, 2 munkás, 22 napszámos, egy szegényházi áponcz, egy csavargó stb., a nők közt 2 magánzónő, egy hivatalnok és 3 iparos neje, 2 varrónő, 6 cseléd, egy kofa és egy kéjhölgy stb. Ép ily feltünő a jelen évben az öngyilkosoknak aránylag nagy contingense a magasabb életkorban. A legifjabb koruaknál ez évben egy 14 éves nyomdászt, egy 15 éves napszámost és két 17 éves, valamint egy 16 és egy 19 éves ifjut találunk; a nőknél egy 9 éves kis leányt, egy 16 éves cselédet és egy 18 éves varrónőt; az aggkoru öngyilkosok közt egy 77 éves kőmüvest, egy 72 éves szegényházi áponczot, egy 70 éves nyelvmestert, egy 67 éves czipészt, egy 68 éves volt tanitót, nyolcz 65 éves férfit (egy ügyvédet, egy jobb módu egyént, 1 majorost és 5 alsóbb rendüt), továbbá egy 64 éves háziurt és ily koru zenemestert, egy 63 éves kárpitost stb., a nőknél egy 60 éves kofát, egy 57 éves foglalkozás nélkülit, egy 52 éves szabónőt. Véletlen szerencsétlenség folytán 1876-ban 133 egyén és pedig 96 férfi és 37 nő veszté életét. Megfagyás által 1 napszámos, egy kőmüves és egy koldus halt el, történtek ez esetek január hó 5-dikén, 8-dikán és 12-dikén. Elégés folytán 18 ember halt el, köztük 2 csecsemő és 7 öt éven aluli gyermek. Megfuladt különféle módon 20 ember, ebből a hivatalosan constatált véletlen vizbefulás csak 5. Oly vizbefulási eset, melyről hivatalosan nem tudjuk, vajjon gyilkosság vagy baleset vagy öngyilkosság folytán történt, 69 volt, 55 férfi, 14 nő.

— A humbug. Az üllői uton van egy panoráma, a melyben 10 ujkrajczárért az öt világrész minden csodáján kivül a most folyó keleti háboru véres eseményeiben is gyönyörködhetik a t. cz. publikum. Az élelmes panorámatulajdonos azonban szükségesnek tartja közönsége előtt nemcsak azt bebizonyitani, hogy nála csataképek láthatók, de azt is, hogy minden eddig vivott harczról gyorsan és jól van értesülve, s képei az események szerint szaporodnak, s ezt igy adja hát tudtul a világnak, hogy „itt látható minden futkosó háboru hir."

— A marha-vész. Mint tudjuk, az országban szerte duló keleti marhavész folytán az illető szakminiszter rendelete következtében marháknak egyik községből a másikba való bebocsájtása szabályszerüen kiállitott marhalevél, illetőleg egészségi bizonyitvány nélkül tilalmas. — E napokban közel vidékről egy ökrös szekér kivánt a fővárosba behajtani, de a soroksári marharakodónál, miután a két ökör tulajdonosa a szokásos egészségi bizonyitványt községében kikérni elfelejtette, s itt a fővárosben ökreinek egészségéről ilyet részére kiállitani vonakodtak, kénytelen volt ökreivel falujába visszatérni. A dolog érdekes része azonban itt kezdődik: egy két ökrös gazda t. i. zongorát szállitott a fővárosba, s midőn látta, hogy az ökröknek tilos a bemenet, maga sietett a zongoratulajdonoshoz őt erről értesiteni, de az utczák tömkelegében eltévedt, s nem tudta a czimzettet föltalálni, visszament hát a marharakodóhoz, s miután az ökreit feltartóztatott közegeket meggyőzte arról, hogy a zongoráról el nem ragad a marhavész a zongoratulajdonos lakczimét és a zongorát hátrahagyva, ökreivel hazabandukolt. A soroksári vámnál, miután meggyőződtek róla, hogy a zongora nem megy ökör nélkül a városba, elküldtek tulajdonosához, hogy vigye, vagy vitesse haza. A tulajdonos, ki hangszere két napi elmaradását nem tudta mire vélni, sietett azt lakására szállittatni, ezt megelőzőleg azonban kénytelen volt eltürni, hogy zongoráját alól-felül körül füstöljék, nehogy a köteles desinfectio nélkül a hangszert hazaszállitó lovakban valami szerencsétlenség támadjon. — Értesülésünk szerint (melyet a legközvetlenebb forrásból meritünk) e sajátságos desinfectio — a mi dicséretére válik a soroksári marharakodó hivatalnokai kötelességérzetének, — éppen annyira boszantja a hangszer-tulajdonost; zongoráját még ma sem használhatja, mert mielőtt szobájában elhelyezné a füstölés okozta büz miatt — kénytelen ezt szellőztetni.

— A torpedók történetéhez. Az „Ar. für Art. und Ing.-Officiere der deutschen Armee" a következő történelmi jegyzeteket irja a torpedókról: A torpedókkal legelőször Farnese Sándor pármai herczeg tett kisérleteket 1585-ben, Antwerp ostrománál a scheldai hid szétrobbantására vizaknákat alkalmazva; ő utána hasonnemü kisérleteket la Rochelle ostrománál 1627-ben az angolok tettek. 1853-ban az oroszok a partokat torpedókkal védelmezték, melyek Jacobi akademicus vezetése alatt készittettek. Az 1856—59-ki angol-chinai háboruban szintén alkalmaztattak torpedók, habár csekély eredménynyel. Az amerikai háboruban 1864-ben torpedóval egy monitor, hat nagy hajó és egy ágyunaszád robbantatott fel. A dán háboruban 1864-ben Aljennél a torpedók védelemre-alkalmazása sikertelen volt. Ujabban ugylátszik a torpedók sikeresebben alkalmaztatnak.

— Egy revolver-zsornalista titkos levelei feküsznek most a kir. ügyészség előtt. Fuchs H. chefredacteur a Fortuna falai közt pihen már, a vizsgálati idő rövid tartamára, s az ügyészség egész halom fenyegető levelet használ vádja mellé bizonyitékul, a mik bizonyára ritka, de annál érdekesebb bünjelek a hitványak ellen, Leginkább névjegyekre hanyagul irt pár sorból áll mindenik. Az eleje vagy előfizetésre való „felhivás, vagy az arczkép költségeinek megtéritésére való felszólitás; néhány példa — nem utánzásul, de izlelésül — álljon itt: Hatsek J. urnak. Szives figyelmébe ajánlom lapomat; az előfizetési dij csekély. U. i. Nem sokára szerencsém lesz meglátogatni, s Kranitz urról (ki a gazd. egyesület 20.000 franknyi értékpapirját zálogositá nála el) szólni néhány bizalmas szót. Pollák és Abeles uraknak. Az arczkép készül. Pár sürgős szavam lesz az önök vám-pörében. Hess Rozália asszonynak. Van szerencsém az előfizetési jegyet küldeni. Megálljon, kis hamis, tudom ám, a fürdőben (nyár-utcza) a 2. 3. 4. 5. 6. 7. számu fürdőszobák egymásba nyilnak. Blasa M. P. Zimmerman (waggongyári igazgató) Grünbaum s másokhoz is vannak czimezve érdekes sorok. Majd mindegyikben előfordul: Keller (az elfogott igazgató) tiszteli, s közelebbről bizalmasan beszélünk stb. Mondani sem kell, hogy a levelek „originál"-jai németek.

— Rendőri hirek. Mult éjjel az akáczfa-utczában a Buzalka-féle tánczterem előtt 30 egyénből álló fiatalság összecsoportosulván, csakhamar botrányos verekedést kezdettek, melynek az őrjárat vetett véget a leglármásabb s verekedők bekisérése által. — Perl Antonia lotto-gyüjtőde tulajdonosnő király-utcza 26. sz. a. levő boltjának a kapu alatti ajtója ismeretlen tettesek által betöretett s onnan levél- és okmány-bélyegeket, réz- és ezüst váltópénzt s nagymennyiségü szivart elloptak.

—

A hivatalos lapból. A m. kir. igazságügyminiszter Kováts Mihály hosszufalusi kir. járásbirósági végrehajtót saját kérelmére a fogarasi kir. járásbiróság mellé helyezte át. A m. kir. pénzügyminiszter Blattny Nándor rendelkezés alatti pénztári tisztet az arad-pécskai m kir. jószágigazgatóság kerületébe erdőhivatali pénztár-ellenőrré nevezte ki.

Fővárosi ügyek.

— Szerződés. Mitteldorfer Henrik vállalkozóval a főv. tanács szerződést kötött oly értelemben, hogy köteles a várból levezető fehérvári ut rétmezői részének csatornázási munkálatát az előirányzott 3092 frt 41 krból az árlejtés alkalmával leengedett 37% százalék levonásával az árlejtési feltételek értelmében pontosan teljesiteni.

— Megjelent a fővárosi statisztikai hivatal közleményeinek október havi füzete a következő tartalommal: I. Budapest főváros épületei és lakviszonyai. II. Balesetek és erőszakos halálesetek Budapesten 1876-ban. III. Aratási eredmények és átlag napibérek a mezei és gazdasági munkánál. — Havi jelentés: Népesedési mozgalom. — Légtüneti észleletek. — Forgalom és kereskedelem. — Piaczi árak — Pénzintézetek. — Vegyesek, és pedig a fővárosi czégbejegyzések és csődök; az összes budapesti távirdai hivatalok sürgöny forgalma; az összes vasuti és gőzhajó állomások külső-, nem különben a közuti vasutak, a fogaskerekü vasut, a gőzsikló, a revgőzösök, a láncz- és Margit hid, az alagut és a dunagőzhajózási társulat helyi személyforgalma; a m. kir. zálogház és a fővárosi adópénztár forgalma, és a vizvezetéki viz fogyasztása.

Törvényszéki csarnok.

— Gyilkossági kisérlet. Gach Mihály kertész árverésen vett egy telket, mely a csömöri ut mellett fekszik. A telek az előtti tulajdonosa Glósz Lőrincz azonban nem ismerte el az uj tulajdonost és egy a telken levő kis kunyhót folyton lakta. Gach nem igen törődött ezzel egyelőre. Tavasszal munkálni kezdi birtokát, és ekkor találkozott Glószszal ki egy revolvert zsebéből előrántott és Gachra ráfogta. Gach hirtelenében csak azt kérdé hogy „nohát mi lesz ebből? Glosz szó nélkül a hunyhóba vonult, mig Gach elfutott és két rendőrrel Gloszt le akará tartóztatni. Klap Antal rendőrbiztos a kerités ajtaján kopogott, és minthogy az fel nem nyittatott beakarta törni. Glosz ez alatt a kunyhó ajtajába lépett. A rendőrbiztos tudatá, hogy patruille van itt nyissa tehát ki az ajtót. Megálljatok majd nyitok én nektek ajtót," kiáltott erre Glósz, és a rendbiztosra lött. Szerencsére a kerités deszkája felfogta a golyók. A rendőrök látván, hogy életveszélyes a további intézkedés, eltávoztak, hogy segitséget hivjanak. Gulyás Imre rendőr Gachchal kissé hátra maradt és észrevette Glószt a csömöri uton haladni és daczára, hogy ez ismét a revolverhez nyult és kést is fogott, mégis szerencsésen letartóztatta. Vádlott Glósz Lőrincz kertész, most teljesen vagyontalan, előadja: Engem kifosztottak jogtalanul minden vagyonomból, csak az a kis földem maradt és ehez még folyton jogom van. Ahelyett, hogy 3500 frtomat ellicitált házam után megkaptam volna, még ezt a kis földemet is ellicitálták. Megmondottam nyiltan, hogy senki se merészeljen igéretet tenni, mert roszul fog járni. Gach mégis megvette, ám lássa majd, mi lesz a vége. Egyikünknek el kell veszni; Nedeczky biró kérdé vádlottat, vajjon szándékosan agyon akarta-e lőni panaszost, vagy a rendbiztost. Vádlott; En Gachra csak azért fogtam a pisztolyt, hogy lássa, miként jogomat nem engedem, meglőni nem volt szándékom, csak elakartam ijeszteni, ne hogy ő támadjon meg engem. Védő ügyv. Gombár Tivadar ismétli az előbbi kérdést vádlott előtt, mire ez kinyilatkoztatá, hogy a megtámadók ellen mindig élet-halált fog küzdeni. Tóth Gerő kir. ügyész ezután inditványozza, hogy vádlott orvosi megszemlélésnek legyen huzamosabb ideig kitéve, mert magaviselete és izgatottsága nagy lélekfelháborodásra mutatnak. Védő ezen inditványhoz hozzájárulván, a törvényszék végzésileg magáévá teszi azt, és a tárgyalást elnapolta.

TÁVIRATOK.

FIUME, nov. 25. (Saját tudósitónktól.) **Biztos forrásból értesültem, hogy folyó hó 3-án egy görög hajó kötött ki az adriai tengerparton Bulyaviczánál, Caslellastua di Budua mellett, osztrák területen. Tömérdek hadiszert rakott ki, melyet a montenegróiak azután Czetinyébe szállitottak. A hajó és kapitánya nevét nem tudni, de igenis ama egyénét, ki a szállitmányt odáig kisérte, s azután egy teherszállitó hajóval visszament Triesztbe, Neve: Jedovich, Cattaróból. A dolog annál feltünőbb, mert Bulyaviczában egy csapat osztrák rendes katonaság állomásozik. — Október 30-án pedig Castellastuától délkeletre a lakatlan tengerparton, szintén osztrák területen történt egy másik hasonló kiszállás 2 hátultöltő, 12 cm. átmérőjü ágyuval és 40 lőszerládával . . . Önökre bizom levonni e tényekből semlegességünk természetét.**

Konstantinápoly, nov. 24. A „Havas" jelenti: Egy hivatalos jelentés szerint a polgári őrségbe ugy keresztények mint mohamedánok fölvétetnek. Egy tartalékhadat kezdenek szervezni 150.000 emberből.

Róma, november 25. A pápa folyvást nagyon gyönge, szenvedései következtében.

Pétervár, nov. 25. Hivatalosan jelentik Bogotból, f. hó 24-éről: Tegnap reggel 10 órakor két zászlóalj török, lovassággal egyetemben megtámadta Tetevent, de délután 4 órára teljesen vissraverettek nagy veszteségök mellett. A mi veszteségünk 2 halott és 1 sebesült volt.

Konstantinápoly, nov. 25. Hir szerint Ozman pasa az ostromzár áttörése végett kirohanást tett Rahova felé. — Razgrádi és sipkai táviratok semmi nevezetest sem jelentenek. — Sztambulban nagy elégedetlenség uralkodik. — A kormány Karsz bevételét még nem tette közhirré, mint bizonyosan megtörténtet. — Mukhtár annak hirét a dívbozsuni orosz parancsnoktól tudta meg. — Az alakulóban lévő 150,000 embernyi tartalékhad a tartományi polgárőrség egy részét is magában foglalandja, s föladata lesz az ország biztonsága fölött őrködni, mig a rendes hadsereg a harcztéren tartózkodik. A drinápolyi és konstantinápolyi polgárőrségek, melyek keresztények és mohamedánokból állnak, nevezett városok erőditményeit fogják védelmezni.

Pétervár, nov. 25. Hivatalosan jelentik Bogotból, f. hó 24-ikéről: A természet és az ellenség elleni két napi küzdelem után csapataink tegnap elfoglalták a törökök megerősitett hadállását Pravecz falu mellett, Orhanije és Etropol közt. Az ütközetet Rauch tbnok serege döntötte el a törökök megkerülésével. A 10 zászlóaljból átló ellenség a rendkivüli halmos térségén teljes rendetlenségben vonult vissza. A beállt sötétség megakadályozta csapatainkat az üldözésben. Az oroszok veszteségét még nem tudni, de nem nagy.

KÖZGAZDASÁG.

A „Tiszavölgyi" érdeklettek nagy ülése, ma d. e. 10 órakor tartatott meg gr. Lónyay Menyhért elnöklete alatt. Felolvastatik azok igazolása, kik az egyes társulatoktól lőnek a közgyülésre kiküldve. Ezután a jegyző Dániel Arnő felolvassa: 1-ször a mult közgyülés határozatát; 2-szor a pénzsegélyekért való folyamodásokat a pénzügyminiszterhez; 3-szor a pénzügyminiszter válaszát. Megválasztatnak a pénzügyi bizottságba a következők: Br. Liptay, Wahrmann Mór, gr. Szapáry Gyula és gr. Károlyi Sándor. Gr. Szapáry Gyula kijelenti, miszerint a kataszteri bizottságból kilép, mert mind a két helyen egyszerre nem tehet eleget; a gyülés tudomásul vévén elfogadja. Azon határozat hozatik, hogy azon bizottságok, a melyeknél a kataszteri bizottság többet számitott fel a törvényes adónál, nyilatkozzanak. Ezután az alapszabályok vétettek tárgyalás alá, de csak ugy, hogy az alapszabályok mai tárgyalása csak mint javaslat tekintessék. Az alapszabályok tárgyalásában hozott határozatok a következők: Az 1-ső szakasz maradjon változatlanul; a 2-ik szakasz A és D pontjánál, az eszme maradjon, de fogalmaztassék máskép, és magyaráztassék meg bővebben; 2. szak. módosittassék! 4—11-ig változatlanul; 12-ik szak. a közválasztmánynál tárgyaltassék 13—22-ig változatlanul, 23-ik szakaszhoz hozzá teendő: a közbizottsági tagok egy-egy szavazattal birjanak; 24. és 25-ik szakasz változatlanul; 26. szakasznál, hosszu vita után gr. Szapáry Gyula következő módositása fogadtatott el, melyszerint: a központi választmány áll elnök, alelnök, kormányképviselő és titkárból; a központi választmány tagjait választja a közgyülés és pedig ugy, hogy benne minden választmány képviselve legyen. Az idő előhaladta miatt, az elnök fél 3 órakor elnapolja az ülést. A jövő ülés holnap 10 órakor fog megtartatni.

Budapesti forgalom és kereskedelem. Az összes vasuti és gőzhajózási áruforgalom (magánhajók nélkül) a fővárosban szeptember hóban 2.490,662 métermázsát tett; a folyó év három negyedébeu 16·3 milliót; az 1876. év megfelelő időszakában pedig 15·4 millió métermázsát. A fővárosi áruforgalom eszerint eddigelé a mult év hasonidőszakához képest 0·9 millió métermázsával emelkedett. Ezen forgalmi többletből esik a behozatalra 0·5 millió és a kivitelre 0·4 millió métermázsa.

A főv. stat. hivatal jegyzetei szerint: a magánhajókon érkezett és suly szerint kimutatott áruk beviteli forgalma szeptember hóban tett 179 ezer 261 métermázsát. Ez összegből esik a gabonára 138,374, kőszénre 15,637, épitő anyagokra 10,460, szer- és épületfára 5,200, gyümölcsre 4173 és egyéb czikkekre 5417 métermázsa. Ezeken kivül érkezett több oly czikk, melyek különféle mérték szerint hozzánk bejelentetvén a főösszegben sem foglalvák; u. m.: 1620 hectoliter bor, 107,000 db cserépzsindely, 128,000 db tégla, 44.000 db koczkakő, 22,432 köbméter tüzifa és 3493 köbméter tört és faikő.

A beviteli czikkek közül első helyen emlitjük fel a gabonaneműeket, melyekből a folyó év három negyedében 3.343,000 métermázsa érkezett a fővárosba, a mult év megfelelő időszakában pedig csak 2.983,000, s igy a folyó évbén 360,000 métermázsával több. Ezen eléggé jelentékeny emelkedés különösen a szeptember havi élénk forgalom következménye, minthogy csupán e hóban 160,000 métermázsával töb gabona érkezett a fővárosba mint tavaly. A tüzelőanyagok bevitele szintén emelkedett, és pedig mintegy 257,000 métermázsával. Tett. t. i. a bevitel e czikkekben a f. év három negyedében 8.509,000 métermázsát, a mult év megfelelő időszakában pedig 3.252,000-et. A sertések bevitele is némi emelkedést mutat a mult év adataihoz képest. A folyó év három negyedében ugyanis 490,000, a mult év megfelelő időszakában pedig 424,000 métermázsát tevő sertés hozatott be a fővárosba. Szer- és épületfa a folyó év három negyedében 315,000 métermázsa vitetett be a fővárosba, a mult évben pedig 287,000. Csökkent azonban a bevitel az épitőanyagoknál (400,000-ről 262,000-re) és a dohánynál (192,000-ről 132,000-re.)

Kiviteli forgalmunk jelentékenyebb czikkénél a liszt és egyéb őrleményeknél nem észlelhető jelentékenyebb emelkedés a mult év adataihoz képest. Tett t. i. a kivitel ez év három negyedében 1.817,000 métermázsát. a mult évben pedig 1.778,000-et. A gabonaneműekben való kivitel mintegy 200,000 métermázsával emelkedett a mult évhez képest. Ez év három negyedében ugyanis 938,000 métermázsa vitetett ki, a mult év megfelelő időszakában pedig 725,000. A sertések kivitele 252,000 métermázsáról 318,000-re emelkedett.

A gabona-tőzsdén okt. hó öt hetében 461.900 métermázsa gabona adatott el, a folyó év 10 havában 3.641,000, az 1876-ik év megfelelő időszakában pedig 3.594.000 métermázsa, s igy a folyó évi forgalom csak kevéssel nagyobb, mint a mult évi. Az árakban jelentékenyebb változás nem fordult elő. A buza e havi átlagára 11 forint 47 krról 11 forint 4 krra csökkent. A rozs átlagára e hóban volt 7 forint 60 kr., a mult hóban pedig 7 frt 82 kr. A maláta árpa átlagára 8 frt 28 krról 8 frt 72 krra, a takarmányárpáé 7 frt 25 krról 7 frt 63 krra emelkedett. A zab átlag ára alig változott, e hóban ugyanis volt 6 frt 75 kr, a mult hóban pedig 6 frt 61 kr. Tengeri e hóban átlag 7 frt 45 krral jegyeztetett, mult hóban pedig 7 frt 17 krral. Repcze az egész hó folyama alatt nem volt forgalomban.

A marhavásáron október hó öt hetében 47.682 darab állat adatott el, a folyó év 10 havában 248,697 darab; az 1876-ik év megfelelő időszakában 199,280 darab: a folyó évi forgalom e szerint 49,417 darabbal nagyobb mint a mult évi. Ezen forgalmi többletnek majdnem fele — t. i, 23,993 darab — október hóban éretett el.

A szeszgyárosok és pálinkamérők ipartársulata ma délután rendkivüli közgyülést tartott, mit az tett szüségessé, hogy 65 tag a választmánynak bizalmatlanságot szavazott. Richtman M. elnök jelenté, hogy e bizalmatlansági votum miatt a választmány kényszerülve van lemondani, ámbár egyikökre sem nehezedik kötelesség mulasztás terhe. A regaleügyben fölterjesztést intéztek a miniszterhez, a pálinkamérési zárórák miatt is kérvényt adtak be a főkapitánysághoz s kecsegteti őket a remény, hogy kedvezőleg fog kérvényük elintéztetni. A 65 tag bizalmatlansági szavazatát azzal indokolja, hogy a regale ügyben nem fejtett ki a választmány kellő agitatiót, nem hitt egybe rk. közgyülést stb. s a hatóság irányában nem tudta fölemelni szavát, mikor a társulat irányában méltatlanságot követett el és zaklatta a regale illetékkel és mással annyira mint egy más társulatot sem. — E jelentésben Schönberger Márk a bizalmatlansági szavazat indolására felhozta, hogy az osztályozás a dijszabásnál igazságtalan, mert a pálinkamérők 200 frtot fizetnek, mig a szatócsok s mások, kik szintén mérnek szeszt, csak 15 frttal vannak megróva, anélkül, hogy a mérési joguk is kellően korlátozva volna, a hatóság az adó összeirásnál is roszul jár el, mert nem választ a bizottságba szakértőket, s mindez ellen nem emelt kellően szót a választmány. E tetszéssel fogadott beszéd bevégeztével egy tag felhozta, hogy Kohn Gábor választ. tag „ukázt" bocsátott ki, mely szerint egy társ. tag sem vehet részt a közgyülésen, a ki tagdiját be nem fizette. Igen heves vitatkozás eredt még ezután, melynek az lett az eredménye, hogy a választmány lemondását egyelőre nem fogadták el, hanem elhatározták, hogy tovább müködjék, mindaddig, mig az egész vezetés egy tiz tagu bizottság által átvizsgálva nem lesz. A bizottság a választmánynyal együtt müködend; s tagjai: Fleischman B. Schönberger, Plesz S. Reich J, Klein J. Grauer H. Schwarcz Mór, Kimstädter, Hirschler, Lomberger, Löwy Fr. E bizottság decz. 5-ikére elkésziti jelentését és akkor rendkivüli közgyülést hiv be. Ekkor mindenki részt vehet és szavazhat, ha tagdiját nem fizetik is le, mert a Kohn-féle ukáz hatályon kivül helyeztetett.

Székesfehérvár, nov. 24. A mult napokban a gabna-üzlet változatlan maradt, sem vételkedv, sem nagyobb kinálkozás nem mutatkozott, tehát a forgalom nagyobb kiterjedést nem nyerhetett. A régóta várt eső valahára beállt, és enyhiti a szomjas vetéseket, melyek a nedvből uj erőt nyerendenek. Jelenlegi árak a következők: buza 10 frt 60 kr 11 frt 20 kr, rozs 7 frt 40—50 kr, árpa 8—8.60, zab 6.40—50 kr. 100 kilogrammként.

Sopron, nov. 23. Buza 11.80 11.30 10.80 10.30. Rozs 8.80 8.50 8.20 7.90. Árpa 9.70 9.40 9.— 8.70. Zab 7.50 7.40 7.30. Kukoricza 8.50 8.— Széna 1.80 1.40. Szalma 1.20 1.—

Napirend november 26.

Naptár: Hétfő. Kath.: Konrád. — Prot.: Konrád r. — Görög-orosz: 14. Fülöp. — Izr.: 20. Es. k. n.
Képviselőház ülése d. e. 10 órakor.
Országgyülési pénzügyi bizottsága d. u. 5 órakor.
Képviselőház vámügyi bizottsága d. u. 5 órakor.
Muzeumban nyitva van a természetiek tára d. e. 9 órától d. u. 1 óráig.
Orsz. tanszer muzeum d. e. 10 órától d. u. 2 óráig.
Az orsz. képzőmüvészeti társulat kiállitása d. e. 9. d. u. 4 óráig.
M. tud. akademia összes ülése d. u. 5 órakor.
Főv. pénzügyi és gazd bizottság ülése d. e. 10 órakor.
Főv. szervező-bizottság ülése d. u. 5 órakor.
Mérnök- és épit -egylet köz- és müépitészeti szakosztálya ülése d. u. 6 órakor.
A tiszavölgyi érdeklettek nagygyülése d. e. 10 órakor.
Muzeum könyvtár nyitva d. e. 9 órától, d. u. 1 óráig.
Egyetemi könyvtár nyitva d. u. 27— óráig
Akademiai könyvtár nyitva d. u. 3—7 óráig.
Állatkert nyitva egész nap.
Magyar daltársulat előadást tart a „Komlókertben" este 8 órától kezdve.

—

Hajóforgalom november 24. Luczenbacher Pál m. h. 408 méter tüzifával Verőczéről, Kerti Lipót m. h. s talpja 25 m. m léczczel Komáromból. Zerkovits Alajos 5 talpja 50 m. m. épületfával Komáromból. Rosmayer és Geiszt m. h. 508 méter tüzifával Tormáról. Luczenbacher Pál m. h. 1700 m. m. kőszénnel. Táthról. Luczenbacher Pál m. h. 2100 m. m. kőszénnel Táthról. Lusits Miklós m. h. 2500 m. m. buzával Nagy-Becskerekről.
Vizállás. November hó 25-én 93 cm, apadás 1 cm.

Budapesti szinlapok.

Hétfő, november 26-án.

NEMZETI SZINHÁZ
Budapesten.
Vigjáték 4 felvonásban
Személyek:

Petőfalvi	Bercsényi
Laura	Lendvayné
Berki	Kocsisovszky B.
Weiss	Vizvári
Békés	Ujházi
Klára	Szathmáry L.
Zágonyi	Halmi

Kezdete 7 órakor

NÉP-SZINHÁZ.
Soldosné L. mint vendég.
Nanon csaplárosné.
Vig operette 3 felvonásban.
Személyek:

XIV. Lajos	Együd
Márki Dobinyé	Kápolnai
Ninon	Sziklai E.
Márki Marssilyak	Solymos.
Bombardini	Tihanyi
Nanon	Soldosné L.

Kezdete 7 órakor.

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában. Rostélyutcza, (Károlykaszárnya) 8. sz.